

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра українознавства та загальної мовної підготовки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українська культура в європейському контексті

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри
українознавства та загальної мовної
підготовки
Протокол №1 від 14.08.2020 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ВК5 Українська культура в європейському контексті, вибірково
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Дедков Микола Васильович, канд.іст.наук, доцент, професор кафедри українознавства та загальної мовної підготовки
Контактна інформація викладача	Телефон кафедри: (061)7698375, E-mail викладача: dedkov@zntu.edu.ua
Час і місце проведення навчальної дисципліни	Меморіальна аудиторія ім. Б.В.Гордєєва (предметна аудиторія кафедри)
Обсяг дисципліни	90 годин (3 кредити), розподіл годин: 14 годин лекцій, 14 годин семінарських занять, 62 години самостійної роботи, вид контролю: іспит письмовий
Консультації	2 години 1 раз на тиждень згідно з графіком консультацій
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<p>Пререквізити: дисципліна викладається у першому семестрі бакалаврату.</p> <p>Постреквізити: отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін, як: «Політико-правова система України», «Філософія», «Історія міжнародних економічних відносин», «Основи дипломатії».</p>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Доцільність вивчення матеріалу курсу «Українська культура в європейському контексті» обумовлена необхідністю сформулювати системні загальні знання з історії української культури як частини загальноєвропейського культурного простору, зокрема головних історичних етапів, ключових подій, персоналій, наукових, мистецьких та освітніх здобутків. розуміти місце і роль культури в структурі людської життєдіяльності; вивчити досвід поколінь та історичні уроки розвитку суспільства, людини, культури; сприяти виробленню високих гуманістичних, духовно-культурних ідеалів, морально-етичних та естетичних критеріїв і принципів життєдіяльності; розуміти цінність і необхідність збереження культурних здобутків людства.</p> <p>Інтегральна компетентність.</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 03. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.</p> <p>ЗК 04. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 07. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 09. Уміння бути критичним та самокритичним.</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в команді.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності:</p>	

СК 08.Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

СК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Результати навчання:

РН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

РН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

РН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

РН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Надати студентам загальні знання в сфері української культури як складової загальноєвропейського культурного та цивілізаційного простору в умовах європейської інтеграції та глобалізації; вміння описувати та аналізувати феномени світової та української культури засобами академічного письма; здатність до критичного мислення, вміння застосовувати елементи критичного мислення у процесі навчання та професійної діяльності у сфері міжнародного бізнесу.

5. Завдання вивчення дисципліни

- розуміти місце і роль культури в структурі людської життєдіяльності;
- вивчити досвід поколінь та історичні уроки розвитку суспільства, людини, культури;
- формувати всебічно і гармонійно розвинену особистість, людину, що органічно поєднує в собі духовне багатство, моральну чистоту і фізичну досконалість;
- сприяти виробленню високих гуманістичних, духовно-культурних ідеалів, морально-етичних та естетичних критеріїв і принципів життєдіяльності;
- розуміти цінність і необхідність збереження культурних здобутків людства.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Європейська та українська культура від найдавніших часів до середини XIV ст.

Тема 1. Давні культури на території України та в світі.

Культура доби кам'яного віку. Трипільська культура. Скіфо-сарматська культура. Зарубинецька та черняхівська культури.

Землеробська культура, соціальна, культурна диференціація суспільства, державність і писемність у Єгипті. Культуротворча роль писемності. Особливості світосприйняття єгиптян: релігія, магія, міфологія, загробний культ. Будівництво гробниць і пірамід. Найвизначніші культурні пам'ятки та знахідки. Значення культури Стародавнього Єгипту для розвитку світової культури. Своєрідність месопотамської культури: космос як держава. Перші у світі правові кодекси. Закони Хаммурапі. Релігійна система та її зв'язок з культурою. Система освіти, клинопис, своєрідність мистецтва. Архітектура палаців і храмів (зиккурати).

Світові досягнення індійської науки. Своєрідність індійського мистецтва та його зв'язок із способом життя. Унікальність китайської культури: ритуал та етика в традиціях народу. Своєрідність китайського мистецтва: триєдність каліграфії, поезії та живопису. Ідеал людини. Великі наукові відкриття, винаходи та їх вплив на світову культуру. Поняття "античний світ". Характерні риси давньогрецької культури. Основні етапи її розвитку та їх особливості. Традиції крито-мікенської культури. Специфіка світорозуміння у людей ранньокласового суспільства. Ідеал людини. Міфологія і пантеон богів грецького Олімпу. Поєми Гомера. Видатні грецькі філософи (Піфагор, Сократ, Платон, Аристотель та ін.). Архітектура та скульптура (Лісіпп, Фідій, Пракситель та ін.). Повсякденне життя в Афінах. Олімпійські ігри. Світове значення спадщини давніх греків. Спадкоємність та самобутність давньоримської культури. Релігійна еволюція від язичництва до християнства. Римське право і його світове значення. Своєрідність світогляду римлян. Переворот у римській культурі під впливом грецької традиції. Філософія і юриспруденція в житті римлян. Римське мистецтво. Римська архітектура та будівельна техніка, скульптурний портрет. Відлуння античності в культурному житті Європи.

Античні міста-держави в Північному Причорномор'ї та в Криму, особливості розвитку матеріальної та духовної культури. Взаємовпливи культур.

Життя, побут, світогляд стародавніх слов'ян. Язичницька культура. Міфологія східнослов'янських племен. Мистецькі набуток слов'ян. Особливості писемності. «Велесова книга». Античні історики про слов'ян та їх культуру

Тема 2. Українська культура у контексті європейського Середньовіччя.

Загальні особливості візантійської культури та етапи її розвитку. Народження нової ідеології: від язичництва до християнства. Наслідки релігійно-світоглядного перевороту і культура. Взаємовідносини християнської церкви і держави. Культурні взаємозв'язки Заходу і Сходу. Храмове мистецтво та іконопис (храм св. Софії в Константинополі). Вплив Візантії на культуру Київської Русі та країн середньовічної Європи. Загальна характеристика доби Середньовіччя як етапу розвитку світової культури. Середньовіччя на Заході і Сході. Поєднання античної і варварської культур, ідей християнства та язичництва в країнах Західної Європи.

Джерела формування культури Київської Русі. Матеріальна і духовна культура східних слов'ян. Уявлення про культуру в Київській Русі. Особливості давньоруського мистецтва. Періоди розвитку давньоруського мистецтва. Хрещення Русі і реформація культури: претензії православ'я бути культурою. Церква та її роль у культурному житті Київської Русі. Монастирі. Писемність і літературна традиція. Освіта та наукові знання. Бібліотеки. Книжна справа. Найдавніші літописи. Ідея єдиної Русі як культурна парадигма («Слово о полку Ігоревім»). Давньоруська міська культура. Культова, оборонна та палацова архітектура. Софійський собор, Десятинна церква, Золоті ворота. Іконопис як один з найбільш яскравих напрямів образотворчого мистецтва. Фрески та мозаїка. Внесок Ярослава Мудрого в розвиток культури.

Історико-культурне значення утворення Галицько-Волинської держави. Фортифікаційна і будівельна діяльність князів. Роль Данила Галицького в культурному піднесенні

князівства. Літописання. Галицька архітектурна школа. Іконописні традиції ГВК.

Змістовий модуль 2. Культура доби Відродження та Реформації в Європі та Україні.

Тема 3. Культура Ренесансу.

Відродження як новий етап у розвитку європейської культури. Специфічні риси культури Ренесансу: ідея самоцінності та самодостатності людської особистості, гуманізм, універсалізація. Передумови його формування. Ренесансна культура як цілісне явище, її характер. Основні періоди італійського Ренесансу. Відродження античності й утвердження ідеології гуманізму. Ідеал людини. Визначні наукові відкриття у різних сферах знань. Титани Високого Відродження (Леонардо да Вінчі, Рафаель, Мікеланджело). “Золоте століття” іспанського живопису (Ель Греко, Дієго Веласкес). Північне Відродження. Найвизначніші митці: М. де Сервантес, Ф. Рабле, В. Шекспір та ін. Видатний мислитель-гуманіст Еразм Роттердамський. Майстри живопису Північної Європи: Х. Босх, А. Дюрер, Ж. Фуке та ін. Формування і розвиток української культури в XIV –XVII ст. та вплив на нього політичної ситуації. Перехід українських земель під владу Великого князівства Литовського, згодом Речі Посполитої. Вплив мистецтва Відродження на українську архітектуру (сер. XVI ст.). Еволюція української скульптури і живопису в XIV-XVII ст. Вплив релігійного мистецтва на український живопис. Своєрідність української ікони. Діяльність культурно-освітніх осередків. Особливості функціонування братських шкіл. Розвиток науки, видання букварів, граматик. Полемічна література.

Тема 4. Соціально-культурний динамізм нового часу. Культура в умовах Реформації та Просвітництва.

Реформація і контрреформація та їх вплив на культуру Європи. Протестантизм і формування особистості нового типу. Основні напрями Реформації, найвизначніші ідеологи (М. Лютер, У. Цвінглі, Ж. Кальвін, Т. Мюнцер). Розвиток природознавства та інших наук. Роль географічних відкриттів. Геліоцентрична система М. Коперніка. Французький абсолютизм, доба Людовіка XIV. Класицизм у культурі XVII ст. Його теоретичні засади (“Мистецтво поетичне” Н. Буало). Ж. Расін, П. Корнель, Мольєр як найяскравіші драматурги-класицисти. Синтез архітектури й садово-паркового мистецтва (Версаль). Культ розуму. Раціоналістична картина світу і людини в ідеології Просвітництва. Поширення наукових знань. Сентименталізм у художній літературі XVIII ст. Стиль рококо: живопис А. Ватто, Ф. Буше. Італійське мистецтво XVIII ст. Драматургія К. Гольдоні та Г. Гоцці. Міський архітектурний пейзаж (Дж. Каналетто, Ф. Гварді). Витоки козацької культури та основні джерела її вивчення. Проблема синкретизму козацької культури. Освітня система в козацькій державі. Козацька етнопедагогіка. Світоглядно-естетичні засади українського бароко: антиномічність, динамізм, нагромадження прикрас, алегорій та емблем, парадокс та надмірна театральність. Формування нового ідеалу людини – «людина національна». Інтерпретація бароко як національно-органічного стилю в українській культурі. Напрямки розвитку архітектури: єзуїтське бароко, перехідний стиль, українське бароко. Декоративізм, орнаментальність та колористика як характерні риси українського архітектурного бароко. Палацова архітектура. Рококо в українських архітектурних пам'ятках. Розвиток української барокової скульптури. Бароко в живописі (М. Петрахович, І. Руткович), розвиток парсунного портрету і гравюри (О. Тарасевич, Л. Тарасевич, І. Щирський.). Бароко в літературі. Нові здобутки українського барокового музичного мистецтва. Формування національної української культури бароко як стильова домінанта епохи. Розвиток барокової поезії, церковної музики. Поширення хорового (партесно-хорального) співу.

Змістовий модуль 3. Духовні пошуки кінця XVIII – XIX ст.

Тема 5. Європейська культура кінця XVIII - XIX ст.: духовні пошуки.

Наукові і технічні досягнення. Поява і поширення романтизму як нового типу свідомості,

ідеології, мистецької системи: в Німеччині — йенські та гейдельберзькі романтики Новалис, Ф. Шлегель, Е. Гофман, Ф. Шуберт; в Англії — поети “озерної школи” Дж. Кітс, В. Вордсворт, Дж. Байрон, В. Скотт, В. Тернер; у Франції — В. Гюго, Жорж Санд, Е. Делакруа, Т. Жеріко та ін. Романтична опера (Д. Верді, Ш. Гуно, В. Белліні, Г. Доницетті). Утвердження реалізму в різних видах мистецтва: в літературі (Стендаль, О. де Бальзак, Ч. Діккенс, Л. Толстой, Ф. Достоевський та ін.); у живописі (Ж. Мілле, Г. Курбе) та ін. Позитивізм і прагматизм. Філософські ідеї А. Шопенгауера, Ф. Ніцше, А. Бергсона, О. Конта. Декаданс. Натуралізм та модернізм. Імпресіонізм та символізм. Особливості стилю “модерн” у живописі та в архітектурі (І. Врубель, А. Бенуа, К. Сомов, А. Гауді). Неоромантизм у літературі і театральному мистецтві (К. Гамсун, Г. Гауптман, Дж. Кіплінг та ін.).

Вплив соціально-політичних подій на розвиток української культури у першій половині XIX ст. Основні риси культури XIX ст. Ідейний пошук романтизму, індивідуалізму в художній культурі XIX в. Поширення освіти, відкриття шкіл, народних училищ. Роль Харківського та Київського університетів. Розвиток науки та філософської думки. Розвиток історичної науки та фольклорні дослідження. «Історія Русів». Зв’язок народного та професійного мистецтва. Діяльність Т.Г. Шевченка. Кирило-Мефодіївське товариство. Ідейний пошук романтизму, індивідуалізму в художній культурі XIX в. Формування української класичної літератури. Романтизм у літературі. Критичний реалізм 30-40-х рр. XIX ст. Натуралізм в мистецтві. Соціальні протиріччя XIX – XX ст. в культурі. Література кінця XIX ст. Початок науково-технічної революції. Культурологічний зміст відкриттів XIX ст.

Українська культура в період національного відродження (друга половина XIX – початок XX ст.). Національні культурні організації і рухи в умовах реакційної урядової політики. Роль українського мистецтва у боротьбі зі спробами зросійщення України. Освіта і наука. Діяльність В. Антоновича, М. Костомарова, М. Драгоманова. Особливості літературного процесу. Розвиток українського театрального мистецтва. Музичне мистецтво. М. Лисенко – основоположник української класичної музики. Живопис, скульптура, архітектура.

Змістовий модуль 4. Культура XX - поч. XXI ст.

Тема 6. Проблеми гуманізму на зламі століть (кінець XIX – XX ст.).

Особливості розвитку культури у XX ст. Вплив глобальних потрясінь (війни, революції) на культуру. Ірраціональні тенденції в духовному житті, філософії та мистецтві. Розвиток науки і техніки. Вплив НТР на культуру. Становлення кіномистецтва. Модернізм XX ст. Новітні стилі в мистецтві: абстракціонізм, кубізм, футуризм, дадаїзм, експресіонізм, сюрреалізм. Художні здобутки XX ст. в образотворчому мистецтві (К. Малевич, В. Кандинський, С. Далі та ін.), у літературі (Е. Ремарк, Е. Хемінгуей, А. Камю, Г. Маркес та ін.), драматургії (М. Метерлінк, Б. Шоу, Б. Брехт та ін.). Художня культура другої половини XX ст. Постмодернізм (Дж. Апдайк, Р. Мерль, Кріш, Ф. Дюрренматт, Зюскінд та ін.). Реалістичне мистецтво. Масова та елітарна культура. Молодіжна субкультура. Загальносвітові проблеми: екологія, демографія, політика.

Традиції та новачі в українській культурі. Українська культура в європейському та світовому соціокультурному контексті. Криза просвітительського гуманізму та новітня ідеологія української державності. Українське мистецтво — формотворчий чинник української нації.

Основні естетичні принципи модернізму. Українське національне відродження періоду Української революції. Тенденції розвитку української культури у нових політичних умовах. Українізація та її суть. Основні засади п’ятирічних планів культосвітнього будівництва УРСР. Основні напрямки в розвитку українського мистецтва у 20-30-і рр. XX ст. Реалізм та соцреалізм в українському живописі. Український мистецький авангард та його доля. Література й театр на тлі нових національних та соціальних реалій. Стан української кінематографії. О. Довженко. Відносини держави і церкви. Трагедія української культури у період сталінізму. Культура УРСР під час Другої світової війни.

Наука та освіта, преса і радіо, театр і кіно, образотворче мистецтво під час війни. Створення нових вищих навчальних закладів і розширення мережі науково-дослідних установ у повоєнні часи. Розвиток науки та техніки. Проведення акцій, спрямованих проти творчої інтелігенції, вилучення з бібліотек книг українських політичних діячів і письменників. Поява нових творів літератури і драматургії (А. Малишко, О. Гончар, М. Бажан, Остап Вишня та ін.). Творчість композиторів Г. Майбороди, С. Людкевича та ін. Особливості архітектури та образотворчого мистецтва повоєнних часів. Створення закладів професійно-технічного навчання для підготовки робітничих кадрів. “Шістдесятники” у боротьбі за національно-культурне відродження України. Посилення ідеологічного тиску та репресій, “чистка” редакцій газет, журналів, видавництва. Розвиток кіно- і театрального мистецтва (С. Параджанов, К. Муратова, Л. Биков, Н. Ужвій, Д. Гнатюк, Є. Мірошниченко та ін.). Розквіт музично-естрадного мистецтва (В. Івасюк, Н. Яремчук, С. Ротару, В. Зінкевич та ін.). Втрата національної своєрідності в архітектурі містобудування (масові житлові забудови). Традиції українського народного живопису у творах Т. Яблонської та В. Зарецького. Розвиток ужитково-декоративного мистецтва (вироби народних майстрів).

Тема 7. Постмодерністська модель культури у світовій та українській інтерпретаціях.

Принципи мистецтва постмодернізму: відмова від художньої логіки, антиестетизм, усунення мистецтва, ерозія жанрів і стилів. Концептуалізм і його течії: боді-арт, ленд-арт, перфоманс, відеоарт. Нові форми художньої творчості. Архітектура, література, живопис, музика, телебачення доби постмодернізму. Феномен рок-культури. Контркультура.

Молодіжні субкультури. Форми масової культури, її ідеали, орієнтованість на загальнодоступність сприйняття і засвоєння. Масова видовищна культура: ідеали й ідоли. Кінопродукція масової культури: детективи, мюзикли, фільми жахів, фільми катастроф, вестерни, ганстерські фільми. Провідні жанри масової культури. Кітч – один з проявів масової культури.

Культурні процеси в Україні після 1991 р. Культурно-мистецькі товариства. Розширення сфер діяльності творчих спілок, мистецьких груп. Гуманістична орієнтація суспільства. Зміцнення зв'язків і співробітництва України з іншими державами. Сучасна українська культура. Українська культура в зарубіжжі. Нові відносини держави і церкви. Культурні контакти з різними країнами.

Нові тенденції в мистецькому житті як результат отриманої в 90-ті рр. свободи творчості. Розвиток української національної музичної школи. Театр і кіно. Негативні наслідки комерціалізації мистецтва. Вплив політичної боротьби в сучасній Україні на розвиток вітчизняної культури. Перспективи розвитку національної культури. Досягнення і проблеми культури незалежної України. Українська культура за межами України. Розвиток українського спорту.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	К-сть год.
1.	Давні культури на території України та в світі.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	14
2.	Українська культура у контексті європейського Середньовіччя.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
3.	Культура Ренесансу.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
4.	Соціально-культурний динамізм нового часу. Культура в умовах Реформації та Просвітництва.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
5.	Європейська культура кінця XVIII - XIX ст.: духовні пошуки.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	16
6.	Проблеми гуманізму на зламі століть (кінець XIX – XX ст.).	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12

7.	Постмодерністська модель культури у світовій та українській інтерпретаціях.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
8. Самостійна робота			
<p>Частина матеріалу за усіма темами курсу відведена для самостійного опанування, загальною кількістю 62 години для денного відділення та 84 години для заочного. Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації. Проблемні питання здобувачі мають змогу обговорити з викладачем під час обов'язкових консультації 1 раз на тиждень, або в інші часи за домовленістю з викладачем. Також доступні відеозустрічі в системі Zoom, аудіоспілкування або повідомлення у сервісах Viber, Telegram (за графіком консультацій викладача)</p>			
9. Система та критерії оцінювання курсу			
<p>Навчальна дисципліна «Українська культура в європейському контексті» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 4 змістовних модулів, які містять 7 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни. Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів.</p> <p>* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.</p> <p>Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.</p> <p>Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Історія України» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.</p> <p>Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.</p> <p>Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.</p> <p>Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Історія України» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом,</p>			

індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання. Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування 1				Поточне тестування 2			Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	30	100
10	10	10	10	10	10	10		

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT S	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

10. Політика курсу

Політика курсу базується на Положенні про систему забезпечення НУ «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості). Режим доступу:

http://www.zntu.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_zabezpechennia_yakosti.pdf

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Перескладання модулів (рубіжний контроль) відбувається тільки при наявності поважної причини пропуску із обов'язковим дозволом деканату.

Політика щодо академічної доброчесності: Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань. Списування під час рубіжного контролю та екзаменів заборонені (в т.ч. із

використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. Обов'язкове вимкнення мобільних девайсів під час відвідування занять в аудиторії.

В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині і т. інш.) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій - виходити на онлайн-консультацію.

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».